

KEMENES ALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Hogyan minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félre 4
korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Feloldó szerkesztő:
DINKERÉNY KÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budaörsi úti 10. sz. házban. Budapest. Cikkünkön
szóval a szerkesztő részét illető közlemények,
kérdések és mindennemű pénzületékek.

Keleti kivitelünk fejlesztése.

A háboru sorsa eldőlt! Még nem fejeződött ugyan be, még új és jelentős események áradata fog végig hömpölyögni a világon, de mi már érezzük és ellenfeleink sem tagadhatják sokáig, hogy minden újabb és újabb esemény csak jobban javunkra fordíthatja a szerencse kerekét. A háboru sorsa eldőlt és mialatt mind hangosabban hangzik el a béke szó a világ minden tája felől, lassankint elérkezik az idő, amikor le kell szüretelnünk titáni erőfeszítéseink eredményét, meg kell kezdenünk azoknak a kincseknek a kiaknázását, amelyeket hulló vérünk jövő generációk javára biztosított.

hogy ránk, magyarokra a diadalmos háboru legjelentősebb eredményei közé nemzeti létünknek minden irányban való elismertetésén kívül első sorban a szoros kapcsolat sorozható, amellyel a Balkán államokka! kerültünk. Ez a lehetőség ugyan részben már a háboru előtt is lennált, mert hazánkat földrajzi fekvése mindenkor predestinálta arra, hogy kiinduló pontja legyen a Kelet felé irányuló kiviteli törekvéseknek, azonban ez annak idején nem sikerült. Hogy miért nem, annak sok oka

volt. Tény az, hogy hazai cégeink nagyon keveset törődtek azelőtt a keleti piacok különleges érdekeivel, általában a keleti piacok fogyasztóinak másirányú izlésével és kívánságaival.

A másik akadály természetesen az volt, hogy a Kelet felé irányuló út, nem mindenütt vezetett végig barátságos és jóindulatu nemzetek földjén, hanem közben voltak nyílt és titkos ellenségeink.

Most mindez megváltozott. Az ellenséges szomszédokat eltiportuk, barátainkkal megnyílt a közvetlen érintkezés lehetősége, megnyílt az út, amely Kelet szívébe vezet és ezzel együtt csodálatos, új perspektívák nyíltak meg iparunk és kereskedelmünk előtt. Szoros kapcsolataink jöttünk.

vezető államaival, rajtunk fut keresztül az a fontos utvonal, amely Antwerpen és Bagdad között Keletet a Nyugattal összekapcsolja. Ezt az utat nem szabad kiaknázatlanul hagynunk.

A magyarországi ipar és kereskedelmi kamaráknak nagyarányú és nagy-szabású akciót kell indítani abban az irányban, hogy export cégeink vegyék észre ezt a fontos változást és használják ki azt teljes mértékben.

A magyar export cégek ugyan háboru előtt nem sokat törődtek a Kelet-

tel, és főleg sohasem volt kedvük befektető, előkészítő munkát végezni. Reméljük azonban, hogy a háboru, amely annyi téren hozott változást, ezen a téren is megváltoztatta az illető érdekelteket. Teljes erővel kell nekilátnunk, a hatóságok, a kamarák és magánemberek kell, hogy összefogjanak a nagy cél érdekében, mert csak ezzel az akcióval, ezzel a ténylegesen tudunk biztosítani magunknak helyet és pozíciót a világ-piacon és anyagi függetlenséget itthon.

Ha a háboru katonai eredményei már a hadsereg jóvoltából oly fényesekké váltak, nem szabad elejtenünk azt, hogy az eredményeket gazdasági-lag is kibaszaljuk. Magunk ellen vétünk ha most nem ragadjuk meg ezt a kedvező alkalmat, a magunk érdekében.

A hadifoglyokról.

Több millió különböző nemzetiségű hadifoglyot figyeltek meg a németek abból a célból, hogy pszichológiailag milyen átalakulásokon mentek át a foglyok. Legkönnyebben levelekből ítelhető meg az írójának lélektani állapota úgy, hogy Bendemann német pszichológus, aki a vizsgálattal volt megbízva, első-

T Á R C A.

A gyáva.

Írta: **Éder Gyula**
(Folytatás.)

Kézét nyújtotta. A cérna keztyűn állt sőtöt a meleg husa, a napernyő alatt, az árnyékban tüzeltek a szemek. Mikor közel hajoltam hozzá, hogy megcsókoljam a kezét, velem szembe ért az illatos, fekete hajához. Észrevétlenül csókot lehettem rá. Rám nézett olyan pillantással, hogy lelkem lángba borult egy pillanat alatt. Távozásom még visszacsózott.

Ha van valami jó könyve, hozzon holnap délután. Unatkozom.

Bambán nezttem utána. Most már igazán nem tudtam, hányadán állok ezzel az asszonnyal.

Másnap délutánig mindig az asszonyt láttam magam előtt. Lázasan számláltam az órákat, perceket. Végre elérkezett az emlékezetes nyári délután. Gálába csaptam magamat és pár szál rózsával elhúzódtam.

Becsengtem. Az ajtó a férj nyitotta ki. Megdöbbsentem. Azt hittem egyedül lesznék és most a férje fogad, akit nem is ismertem. Bemutakoztam.

Kelen István józás vagyok. Bábnyé nagyságos asszonyt keresem.

Igen? Itt van a szomszédban, rögtön hivatom. És már küldte is a cselédet. Arcára gunyos, hideg mosoly áll.

Leültünk és néman, szólanul vártuk az asszonyt. Kínos percek voltak. Agyamban a gondolatok tömege kergelődzött.

Hát mégis csak kacérkodás volt. Nem vett komolyan. Máról holnapra elfeledte, hogy magához hívott.

Kezdem megbánni, hogy eljöttem. De ha már ennyire jutottam, a vesztély elől nem fogok meghátrálni és nem engedem, hogy az asszony gyanuba jusson miattam. Nem távozom, amíg nem tisztázom a helyzetet.

Ha figyelmeztet, mindenesetre óvatosan járak el. De talán nem is gondolta, hogy eljövök, különben figyelmeztetett volna. És ha a legrosszabb következik, ha nem volna menekülés a csapdából, akkor is itt van mellettem ő. Még a halál is szép lenne, — ha egymást átkarolva halnánk meg.

Gondolataim lázas csapongását Bábnyé

megjelenése akasztotta meg. Zavart volt, amit belepett, akadozva kezdett beszélni:

Kelen úrtól könyvet kértem, azt hozta el.

A férj arca kemény és hideg lett, amit megszólalt:

Hát ennyire vagyunk már, a lakásodon adsz találkát. Persze, azt hitted míg én távol leszek, itthon bűnös örömeimben tobzodol. Arra nem gondoltál, hogy itthon is maradhatok?

Én kezdtem magam rosszul érezni. Mégis megkísérletem az asszonyt védeni.

Uram, igazságtalanul vadolja kedves nejét. Ha tudom, hogy miattam ilyen alaptalan gyanu és méltatlan megalmazás éri, soha nem léptem volna át a küszöböt.

Nagyságos asszonyom bocsásson meg, hogy miattam ily bánatalmak érik. Elmegyek, mert jelenlétem csak szítja az indulatokat.

Indultam az ajtó felé.

Itt maradt, — csattant fel a férj szava. Nem fog elmenni, amíg meg nem engedem, míg meg nem leckéztetem.

Az asszony könyörgőre igyekezett kibékíteni, megnyugtanni.

Hallgass, mordult rá Bábnyé.

Én ott álltam tehetetlenül, félve az asszony mellett. Vártam a történendőt. Most már azon járt az eszem, hogyan menekülhetek innét el.

sorban a foglyok leveleit tanulmányozta. Arra az érdekes tapasztalatra jutott, hogy angol foglyok az irásban — éppen úgy mint ahogy köztudomású, hogy a szavakban is — rendkívül szófukarok. Kiri leveleikből a szoldos, a fizetett katona, aki nemzetével nem érez együtt, hanem tisztán üzletileg fogja fel a háborút saját személyét illetőleg is. Az orosz levelek nagyon egyhangúak és kiérezni belőlük a nagy primitívséget. Határozottan melankolikusak (mint a zenéjük) és a fatalizmusig vallásosak. Tekintve, hogy csak nagyon kevés orosz tud írni, így könnyen tapasztalható mindig ugyanazon egyének szöfűzései. Legintelligensebben és legtermészetesebben a franciák irnak az összes fogoly nemzetiségek közt, a franciák legtöbbször filozofálnak leveleikben és gyakran azon felelműknek adnak kifejezést, vajjon nem tartják őket otthon hazatérőknek leveleik letompított stílusa miatt. Megjegyzik, hogy nem írhatnak meg mindent úgy ahogy szeretnének, a cenzura miatt.

A gyűlölet hangja azért mégis érezhető. Vannak a franciák közt olyanok, akik a németeknek kisebb, nagyobb koncessziót tesznek és ezt írják: A németekkel kilehet jönni, ha az ember parancsait teljesíti és elvégzi a kirot munkát. Bármelyik nemzetnek a levelét olvasuk is a német orvosokkal és egészségügyi katonákkal valamennyi el van ragadtatva és legtöbbször nagy hállára van köteleve irántuk. De nemcsak ezek a levelek érdekesek és tanulmányosak, hanem azok is, amelyeket a foglyok hazájukból kapnak. Egy fiatal francia leánya azt írja vőlegényének levelében! Édes apám az 1870-es porosz francia háborúban foglyul esett és ugyanabban a helyiségben — melyben most te tartózkodol, volt ő is hosszú ideig fogságban. Ő annyira megszerette azokat az embereket, hogy mind haláláig fenntartotta velük az összeköttetést. Egy másik fogoly francia, aki mezei munkára kiatott egy német paraszthoz, azt írja szülőinek. »Hagyardam úgy szeret engem, mintha saját fia volnék, de nemcsak nekem megy itt olyan jól, hanem térsaimnak is, akik szomszédos gazdáknál vannak elhelyezve.« Hasonló értelmű leveleket német hadifoglyok is küldözgettek Franciaországból. Lélektanilag rendki-

vül érdekes egy francia levele, melyben többek között azt írja: »Russzul esik az a gondolat, hogy engem odahaza mártírnak tartanak.« A tudós német Bendermann erősen foglalkozik a levéllel és boncolgatja e kérdést, hogy vajjon tényleg olyan nagy mártírság az ember személyes szabadságának elvesztése. Hiszen ugyancsak e levél második oldalán a levélíró azt írja: Hala Isten a harctér veszedelmeit többet nem kell átszenvednem. Vajjon ez utóbbinak állítása nem-e kárpótolja az egyént szabadságának elvesztése miatt. Megható az az öröm, mely kiárad a foglyok leveleiből, midőn fűrődni mehetnek. Ugylatzik ez nagy szórakozás lehet. A foglyotáborok egyhangú életét az egyik nyelvek tanulásával, a másik valamilyen művészet vagy ipar üzével igyekszik csökkenteni. Nagyon sok levélíró szomorkodik az asszonyhiány miatt. Persze ezen vágyaknak a kifejezése rendkívül egyéni, azonban megállapítható, hogy pl. a francia sokkal szellemesebben és diszrebben tesz említést e kérdésről, mint az orosz. A foglyotáborok kántinja még a legintelligensebb elemnél is fölülte gyakran szerepel, ami nem is csoda, mert hiszen a »könyvelmőszárakozásoknak ez az egyedüli faja, melyet kultiválhatnak. Végeredményben megállapítható, hogy a fogság — ha a háánsmód elviselhető — nem fog fájd és kellemetlen nyomokat hagyni a harcosok lelkeiben.

H I R E K.

Esti ima.

1916.

Leszállott az alkony, ismét borús szívünk!
Immár két éve és nincs semmi reményünk!
Hogy megszűnik végre szörnyű aggodalmunk!
Te látod, nagy Isten, mélységes fájdalomk!

Dúl ez a háború, vért iszik a nagy föld,
A jövőnk előttünk igen sűrű nagy köd.
Szent segítyed nincs itt, tán elfelejtst bennünk?!
Legyen most már elég sajtó szenvedésünk!

A szobából kihallatszottak a férj szavai.
Most már nem volt indulatos. nyugodtabban beszélt.

— Hát nem térsz már észre, nem akarsz letenni könyvelmő kacérságodról? Nem látod be mennyi bajt, kellemetlenséget okozol vele másoknak, nekem és magadnak? Nem látod, hogy milyen rossz hirbe kever ez az átkozott szokásod?

Azután az asszony lassu, csendes sirása hallatszott ki. Bánhatta talán, hogy tehetetlenül kell tőrnie a házi lenyitékét. Vagy talán a jobbulás, a megbánás könnyei voltak. Úvatosán kiosontam az előszoba ajtón és a szabadban lassan kezdtem föllelegzeni. Úgy éreztem magamant, mint aki mély részségségből ébred, s csak mint homályos, zagyva képet látja az elmúlt óra történetét.

Ismerősök köszöntése vágta el e régi történet fonalát. Itt egy kenyeres pajtásom viszontlátása örvendeztetett meg, amott egy hölgy látása ujított fel más régi történetet. Bandukoltam tovább és elmerültem a régi emlékekbe, én a gyáva!

Él fog a kenyér is, nem lesz egy falatunk,
Mindinkább szomorít élelem-aggásunk;
Napról-napra több lesz az özvegy és árva
És ki a magzatját már hiába várja.

Teremtd meg a békát, te mennyei Atyánk,
Tartsd fölünk távol az ellenség hadát!
Te is könyörögjél értünk Nagyszáonyunk,
Kulcsolt kezeinkkel Hozzád így fordulunk;

Hóhéhr liliom, kegyes jó Pátronánk,
Mint az édes anya, olyan jó vagy hozzánk,
Töröd le könnyeink, gyámoltad az árva,
Segítsd az özvegyet, virágoztasd Hazánk!
RARABAS ERNŐ.

Uj nemes. A király Szigetvári Géza nyug. szombathelyi pénzügyigazgatónak sok évi buzgó működése elismerésből »szigetvári« elnökvel a magyar nemességet adományozta és megengedte, hogy vezetéknévét »Szigetvári« alakban írhasssa.

A Vöröskereszt köréből. A járásunk rokkant katonái javára a mai napon rendezendő hangverseny iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A Vöröskereszt vezetősége kéri a megjelenőket, hogy miután *pont fél 9 óra-kor kezdődik a hangverseny és az egyes számok alatt az ajtók zárva lesznek*, pontosan jelenjenek meg. Somló Jenő községi tanár az est sikere érdekében a terem díszére is szorgalmazó két megkapóan szép képet készített. A hangversenyre a zongorát dr. Pleinits Ferenc ur kölcsönzi, a podiumot

Hong. János ur amittatta, a formát Dom. Gyuláné urnó diszittette fel, a világítást a helybeli villanytelep szolgáltatja díjtalanul; mindezen szivességeket ezton is halásan köszöni a Vöröskereszt elnöksége. A hangversenyre 3 és 2 koronás jegyek este a pénztárnál még válthatók.

Az új pályasema. Holnap kezdődik meg a 19—38 évesek ujra sorozása Czell-dömölkön és szombaton fejeződik be a czell-dömölkői és czell-dömölkövidéki állításkötelezetek szemléjével.

Évzáró vizsgálatok a polgári fiúiskolában. A közs. polgári fiúiskolában az évzáró vizsgálatok az alábbi sorrendben tartatnak meg. Május 31-én délelőtt a hittanvizsgálatok, délután torna és énekvizsg. június 2-án délelőtt az I. osztály, délután a II. osztály vizsgálat, 3-án délelőtt a III. osztály osztályvizsgálat. Június 5-én délután az írásbeli, 6-án délelőtt a szóbeli magánvizsgálatok. Június 8-án »Te Deum«, utána a bizonyítványok és az értesítő kiosztása.

Gyermek-katonai egyenruha. Különösen a háború elején igen divatosá lett, hogy egyes szülők — rendszeren nagyzási hóborból — katonai egyenruhát készítettak gyermekeiknek, és pedig »sarzsíjblouset«. A katonai hatóságok ezt az östöbbséget részint azért, mert a katonai cikkeket nagymérvűen és indokolatlanul pazarlódtak, részint pedig a katonai tekintély lealacsonyítását látták benne — kifogásolták. Most hát rendezet jelent meg, mely kimondja, hogy az ilyen egyenruha viselése a gyermekeknek kihágást képez és 100 koronánál terjedő büntetéssel van meg büntetve.

Deák-otthon fiúintézmény Szombathelyen. Ezen állami felügyelet alatt álló intézetben a vidéki tanulók kellemes otthonokat teljes ellátással, állandó fegyelmi és tanulmányi felügyelettel. Teszék tájékoztatást kérni, azaz személyesen érdeklődni. (Közértesítő 46.)

Bátyj felem fordult.

— Tudja-e, hogy maga közönséges kapcibetyár, sőt rosszabb annál.

— Mert a szegénylegény az áldozatától csak a pénzt rabolja el, de maga elakarta rabolni a lelkem nyugalmát, tönkre akarta tenni a családi békémet, sárba tiporni a becsületemet?!

— Ha bosszút akarnék állni, most megkutyakorbácsolnám és kidobnám. De nem teszem. Nem alkalmazok durva eszközöt, hogy elvegyem férjes asszonyok utáni vágját. Azt hiszem enélkül is elmegy a kedve az ilyenmitől egy jó időre.

— Hogy ép bőrrel menekül, azt egyedül a fiatalágával járó tapasztalatlanságának köszönje, meg annak, hogy a feleségem kacsórsága hozta ide. De, ha a történetek után megegyeszer meglátom a feleségemmel; akkor ne számítson kíméletre. Most pedig takarodjon — tacsó!

Én velem forgott a szoba. Tántorgó léptekkel kiszédültem az előszobába. Itt lassan eszméltem.

Téhat megmenekültem. Nem lótt le, mint a kutyát. Szerencsém volt...

A Vasutas Szövetség Czellődmölki Kerület előlétsége ez utón is közli, hogy a központ utján beszerzett cikkeket az alábbi kedvezményesen áron állnak a szövetségi tagok rendelkezésére: Santos-kávé 1150, Java-kávé 1050, szappan 32%-os zsírtartalmú 5-50, 43%-os zsírtartalmú 6-50 korona kilogrammonként. Boza-dara (gries) egy kiló 84 filler. Ezen cikkekre előjegyzést Czirák János ker. titkárnál lehet eszközölni. A vidéki szövetségi tagok levelezőlapon jelenthetik be a szükséges cikkeket mennyiségét. Cukor és egyéb cikkeket beszerezése most van folyamatban. Az árú- és Czellődmölkiön az előjegyzés sorrendjében, készpénz fizetés ellenében szolgáltattak ki. Egyben felhívtnak azon tagok, akik új tagsági igazolványukat még nem rendelkeznek, hogy azt a ker. titkárnál jelentessék. Továbbá mindazon szövetségi tagok, akik f. évi június hó 25-én tartandó országos közgyűlésben Budapestet részt óhajtanak venni, ezen szándékukat legkésőbb június hó 12-ig a ker. titkárnál jelentessék, hogy részükre a gyorsvonalú szabadjegy kellő időben beszerezhető legyen. Szövetségi könyvtár nyitva minden csütörtökön délután 6—7 óráig. — Lám, mily szépen gondoskodnak a vasutnál az alkalmazottak könnyebb megélhetéséről! Mintha bizony nem lehetne ugyanígy eljárni az egyes községi előjárásoknak is, hogy a községek lakóinak már-már elviselhetetlen szűkölködésén *legalább némileg* enyhítve legyen! Igen, ez volna a helye! . . .

Árverés a vasuton. A Magyar Királyi Államvasutak szombathelyi Üzletvezetősége közhírré teszi, hogy a vasuti kocsiok és állomási helyiségekben talált tárgyak elárverése a **czellődmölki** állomáson f. évi június hó 8-án délelőtt 9 órakor kezdődik a III. oszt. váróteremben.

Hangversenyek az állatkertben. Mint minden nyáron, úgy az idén is megkezdődnek június elsajén az állatkerti szimfonikus hangversenyek. Hetenként négyszer klasszikus, a többi napokon pedig népszerű estély lesz. Az állatkerti zenekarnak az idén is Szikta Adolf, a m. kir. Operaház kitűnő karnagya és Rieger Alfréd zeneszerző a dirigense.

Oklevél — hadierőnyekért. Tomaskó István tanítójelölt volt a felsőlővői ev. tanítóképzőben s mielőtt a IV. évfolyam után osztályvizsgát tehetett volna, be kellett vonulni. Most, egy év után jelentkezett osztályvizsgálatra, amit sikerrel ki is állott. S miután vittezegeért a harctéren megszerzte a kis és nagy ezüst érmet, majd zászalosa léptétek elő, a kultuszminiszter elrendelte, hogy Tomaskónak, a *képesítő vizsgálat mellőzésével*, a tanítói oklevél kiadassék.

A tisztviselők nyári szabadsága. Ismeretes, hogy a minisztertanács múlt évben a tisztviselők szabadságát — tekintettel a rendkívüli viszonyokra — beszűkítette. Ez idén azonban a minisztertanács, — bár a rendkívüli állapotok még mindig körülöttnök hullámszanak, — minden tisztviselőnek négy heti szabadságot rendelt, akinek a szabadságra szüksége van. Egyaránt szól ez az állami s a törvényhatósági tisztviselőknél, akik közé a városok megvárható méltányossággal bizonyára odasorolják a maguk túlmértékben kihasználó, túlcigázott idegzett tisztviselőit is. Ezenkívül a tisztviselőknél még csak az a kívánságuk érdemel figyelmet, hogy az a bizonyos — szükséges szabadság — nemcsak a hivatalvezetőknél, hanem a többi tisztviselőknél is — érdemük szerint — kijárjon.

Adományok a szoboszló kútnak részére. A czellődmölki Vöröskereszt-kórház és vasuti-úttil-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Gyömörey György (lota) naponta 10 l. tej, Berzsenyi Dezso 12 üveg bor, Rosenheim Ferenc 50 K, Kovács József kertész (Merna) 58 fej saláta, Erdélyi Károlyné 20 tojás, 5 kg bab.

Új kormányrendelet a termés értékeléséről. A miniszterium 1752—1916 M. E. sz. rendelete szerint az 1916. évi buza, rozs, kétszeres, köles, árpa és zabtermés ismét zár alá vétetik és a szabad forgalom alól elvonatik. A későbbi megjelenő rendeletek meghatározandó maximális árakon a termés a Hadermenny Részvénytársaságnak lesz eladandó, mint az elmúlt évben. A termelő ezenkívül eladhat magánosoknak is, akik 1916. október 15-ig házi szükségletüknek 1917. évi aug. 15-ig leendő fedezésére fejenként és havonként 10 kg gabonát vásárolhatnak. A termelő ugyan-ezen jogcímen fejenként és havonként 18 kg gabonát tarthat magának vissza, ezenkívül gazdasági szükséglet címén az alkalmazottak, cselédek, munkások terménybeli járandósága (konvenció) aratórészek, cséplőrészek, vetőmag, állattalomány szükségletei címén kiszámítandó mennyiséseket. A közönségek érdeklő 5. § a következőképp hangzik: Aki maga nem termelő, vagy akinek saját házi és gazdasági szükségletét saját termés nem fedezi, az 1916. évi október hó 15. napjáig a községi előjáróság (városi polgármester) által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján jogosítva van a saját házi szükségletére buza, rozst, kétszerest, kölest és árpát, gazdasági szükségletére pedig zabot annak a községnek a területén, ahol lakik, készárvétel után minden közvetítő kizárásával bármely termelőtől vásárolni; a járási főszolgabíró (városi polgármester) által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján pedig jogosítva van ugyancsak 1916. évi október hó 15. napjáig a saját gazdasági szükségletére bármely törvényhatóság területén rozst, kétszerest, kölest, árpát és zabot készárvétel után minden közvetítő kizárásával bármely termelőtől vásárolni. Városi törvényhatóságok területén tartott állatok birtokosa által elteremtve, valamint kizárólagos és használati állattalomással dolgozó ipari vállalatok akár városi törvényhatóság területén, akár másutt tartott állataik eltartására annak a községnek (városnak) területén kívül, ahol állattartók tartják, a jelen §. alapján nem vásárolhatók. A törvényhatóság első tisztviselőjének meg kell feleltetésére a kereskedelmiügyi miniszter a belügyminiszterrel és a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg megrendelheti, hogy az illető törvényhatóság a használati állatok előjárósági (városi polgármester) által kiadott vásárlási engedélyek alapján a fél háztartási szükségletére csak az illető község (város) területén, hanem a törvényhatóság területén más községekben (városban) is vásárolhasson. A saját házi és gazdasági szükséglet megállapításánál csak a júni 1917. évi augusztus hó 15. napjáig terjedő idő lehet számításba venni. Házi szükséglet címén a mezőgazdasággal vagy más őstermeléssel foglalkozó foglalkozó napunkint és fejenkénti 400 gramm liszt adagok — a vámörölő díj, az elporlás és a korpa számbavételével — megfelelő terménymennyiséget, vagyis búzából, rozsból, kétszeresből és árpából együttvéve csak 18 kilogrammot, más foglalkozó pedig a vámörölő díj, az elporlás és a korpa számbavételével csak 10 kilogrammot vehet fejenként és havonként számításba azon személyek után, akik a fél háztartásban rendszerint természetben ellátást élveznek. Gazdasági szükséglet címén az első bekezdésben említett hatóság által kiállított vásárlási igazolvány alapján mezőgazdasági üzemek birtokosai csak az általuk természetben kiszolgáltandó terménybeli járandóságokra, a vetőmagra, valamint a tenyésztés és haszonállataik eltartására és hizlalására szükséges és a saját termésükből nem fedezhető terménymennyiséget, egyéb üzemek birtokosai csak a vállalatukban alkalmazottak terménybeli járandóságaira és a vállalat folytatásához szükséges igazvonó állatok eltartására szükséges terménymennyiséget, mások pedig csak a saját háztartásuk céljára és a foglalkozásuk vagy hivataluk teljesítésére rendelt állatok eltartására szükséges terménymennyiséget vásárolhatják.

A Kemenesaljai Takarékpénztár részvénytársaságna a IV-ik hadikölcsönre 139 fől által 366.650 korona névértékű hadikölcsön jegyzetlettel.

Kilógott telvaj cigányok. Szép számból álló cigány-família csődött el a czellődmölki csendőrség. A lárabéli banda széléskör összeköttetésében állott több vármegye cigányával, kik a legvakmerőbb betöréseket, lopásokat követtek el. Az elfogott — szép virágszájakat egyenlőre a szombathelyi törvényeszeki hűsítőben gondozzák; míg a többiek volt bimbócskákát gondozás végett a vármegye területen osztották szét; a további nyomozást pedig erőteljesen folytatják.

Ok nélkül vádolva. Söle Erzsébet kemeneshőgyézi lakos edes apja hazát vezetve. Az öreg nagyobb mennyiségű zab és ágyúnemű elűnést vette észre s mikor leányát ezért kérdőre vonta, azt mondta, hogy a szomszéd Nagy Lajosné kért tőle mintegy 70 kg tolat, meg a zabot is ő vitte el. A kedden tartott törvényeszeki tárgyaláson az apa visszavonta a leánya ellen emelt vádat, így a 'örvényeszek Söle Erzsébetet főmentette s mivel nem látta a törvényesze igazoltnak az ágyútol- és zablopást sem, Nagy Lajosné is fölmentette.

Amikor szélén nagy drágaság volt. 1795-ben a francia forradalom okozta háborúk következtében Magyarországon is kiűlőtt a drágaság, még pedig, mint akkor megállapították, az óriási, az elviselhetetlen drágaság. Azok perze, akik tehettek, akkor is visszahétk a helyzetet és »horribilius» árakat kezdtek szedni. Különösen a mézásokok viselték magukat rosszul, noha a többiek sem igen maradtak el tőlük. Eme borzalmis állapotok között a megyék hamarosan a sarkakra állottak és az árakat maximáltak. Ezek közé tartozott Szilagy megye is, ami a Szilagyvárvány közég épen maradt publikációs könyvéből a napnál világosabban kiderül. A rendelet, amelyről azó van, szóról-azóra így hangzik: »1796 február 11-én Publikáltatta a T. Nemes Varmegyének az a Parancsolatya, melyet teitt az »alább megirt Limitációk iránt, t. i. hogy azt minden Ember oly szorosan kötelezteik megtartani, hogy ha azzal valaki ellenkezőképpen telenkezik, minden késedelem nélkül leguttan 24 kemény Pálta büntetést fog szenvedni. Kelt Somlyón A. 1795 december első napján. Publikáltatta a Maga Processo-aba Tekints Szegedi László Ord. Sz. Bíró ur a maga helyén kiitt napon.» Eme sorok után következnek a hivatalosan megszabott árak, amiből megtudjuk, hogy a legjobb marhahús fontja 4 krajcar volt. Az alább valót már 3 ért kellett mérni. A fagygu ára, szintén krajcarban számítva, 12 volt, a sertésűsű 8, a borbűsű 3, a kecskéé pedig 2. A legjobb gyertya fontját 24 krajcarért kellett adni, a legjobb szőrös booskor parjárt szintén anyuért. Hat, kérjük szépen, ez volt az említett óriási, elviselhetetlen drágaság, amely ellen a megyének sikra kellett szállni. Azóta a viszonyok és az árak nagy változason mentek keresztül, de mindannyak dacára is meg kellett volna valamit hagyni a száz esztendő előtti maximális parancsolatból, azt t. i., hogy aki drágábban árulja holmiját, az 24 kemény Pálta büntetést szenved. Ilyen rendelkezés ezuttal is sokat javítana a helyzeten. (P. H.)

Az állatkert igazgatósága sztrított cserebogarat kér. Ebben a szűkös időben bizony sok állat fogja szivesen megenni. A majmok, a sruc, a vidra és mosóméde és a nagy barnamedvek is, meg a rácsáldók el fogadják eleségül. Most nemokára elő fognak bujni a cserebogarak a földből, néhol nagy tömegekben. Ilyen helyütt mázsaszámra szedik fel őket ugys, mert kárt tevő bogarak és elpusztítják az egyébként használatos táplálást. Az állatkert igazgatósága kéri a közönséget, hogy ilyen községekben, ahol csak számar beszállítják, ahelyett, hogy elássák a bogarakat, szarítsák azokat egy kis parázson és köldjék az állatok kedves lakóinak Budapestre.

Több garnitúrával rendelkező cséplőgéptulajdonos

cséplést

kedvező feltételek mellett elfogad.
Bővebb értesítés nyerhető lapunk szerkesztőségében.

834 tk. szám

1916

Hirdetmény.

A czelldömölki kir. járásbírósaq mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Dunántuli h. é. vasut Zalabér—Sárvár—Bükk—kőszegi vonala részére Nagyköcsk község határában kisajátított birtokterületekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére 1916. július hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája Sárvár vasuti állomásra tüzetett ki.

Értesíti az érdekelteket, hogy azok kiknek a kisajátítás, térfogat, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgáltatások vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszhetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított területekért járó a az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik, vagy akik ezen összegekre bármilyen oimen-igényt tartanak, főtíhívja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz 1916. évi június hó 25-ig annál bizonyosabban jelentsék be, mert a bíróság tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított területekre bekebelezett vagy túlkebelezett terheknek törlesztését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban felelőssel megtekinthető

Kelt Czeldömölk, 1916. június 2-án.

Dr. Koltay s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl

Rozman kir. telekkönyvvezető.

Eladó ház.

Czeldömölkön Baross-utca 36. számú sarokház,

mely áll 2 szoba, 2 konyha, 2 éléskamra s a hozzá szükséges mellékhelyiségekből. olcsó áron azonnal eladó.

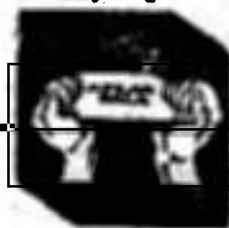
Bővebb értesítés nyerhető:

Előzetes Sándor haztulajdonosnál.

Nyomatatta és kiadja: Dinkgreve Nándor Czeldömölk.

„ATLASZ”**ASBESTCEMENTPALA**versenyen kívül legkitűnőbb
minőségű tetőfedő anyag.**Azonnali szállításra**

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

„ATLASZ”**Asbestcementpalagyár**

Sárgónyom

Palatlas Budapest. Részvénytársaság.

Telefon:

179—60.

Központi iroda: Budapest, V., Dorottya-u. 6/a. Gyár Budafok.

Egy jól jövedelmező lakóház

több kisebb-nagyobb lakással kedvező feltételek
mellett **azonnal eladó.**

Bővebb értesítés nyerhető lapunk szerkesztőségében.

XXXII-ik magyar királyi

jótekonycélu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remelhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fordítottatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475.000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 nyer.	80.000 K készp.	2 ny r. à 200 K	4.000 K készp.
1	20.000	100	6.000
1	10.000	100	10.000
1	5.000	200	10.000
5 nyer. à 1000 K	5.000	2500	50.000
5	500	12000	120.000
10	250	14885 nyer	475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlannul 1916. évi június hó 15-én.

Egy sorajegy ára 4 korona.

Sorajegyek az összeg-előzetes befizetése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és söhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben. Játéktervet in-

Igazgatóság.